

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Sanisko w Bykowcach PLH180045

*dr hab. inż. Bogdan Wziątek,
dr Michał Falkowski*

projekt PL02 „Ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów” realizowany w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014 pn.: „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz ze wzmocnieniem instytucji sprawującej nadzór nad obszarami Natura 2000 w województwie podkarpackim”),

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA w Rzeszowie
z dnia 2016 r.

w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura Sanisko w Bykowcach PLH180045

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.*) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dąbrowa k. Zaklikowa PLH180019, zwanego dalej „obszarem Natura 2000”.

§ 2. Opis granic obszaru Natura 2000 określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Mapę obszaru Natura 2000 określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 5. Cele działań ochronnych w obszarze Natura 2000 określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 6.1. Działania ochronne w obszarze Natura 2000 ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

2. Mapę działań ochronnych w obszarze Natura 2000 określa załącznik nr 6 do zarządzenia.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

*) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 628 i 842, z 2014 r. poz. 805, 850, 926, 1002, 1101 i 1863 oraz z 2015 r. poz. 222, 774 i 1045.

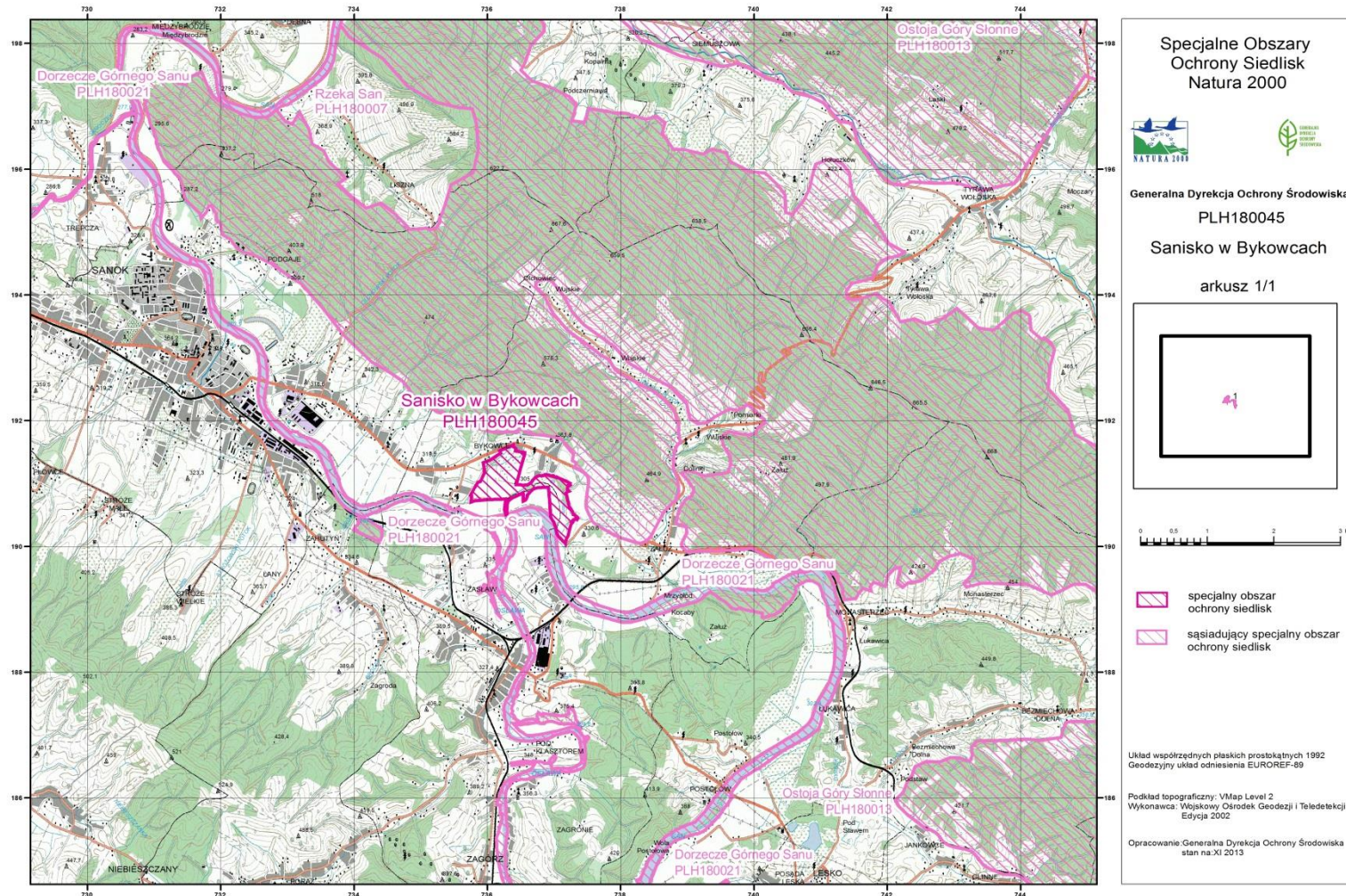
Opis granic obszaru Natura 2000 - współrzędne punktów załamania granicy
obszaru w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-19

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Rzeszowie z dnia2016 r.

X	Y
737035,23	190217,81
737033,92	190232,61
737029,76	190259,86
737029,76	190269,33
737026,92	190282,38
737021,62	190297,52
737015,19	190323,64
737007,05	190351,08
736997,38	190377,7
736993,23	190389,12
736983,39	190404,26

...

Mapa obszaru Natura 2000

Załącznik Nr 3 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Rzeszowie z dnia2016 r.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000

L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion	E03 Odpady, ścieki G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie H01 Zanieczyszczenie wód po-wierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) K02.03 Eutrofizacja (naturalna)		<p>E03 – pozbywanie się ścieków z gospodarstw domowych oraz pozostawianie śmieci przez wędkarzy i osoby turystycznie lub rekreacyjnie przebywające nad starorzeczem.</p> <p>G05.01 – zwiększone zainteresowanie wędkarstwem lub wypoczynkiem plenerowym w okresie letnim powoduje niszczenie roślinności przybrzeżnej i nadbrzeżnej</p> <p>H01 – zanieczyszczenia te związane są głównie z odprowadzaniem różnego typu ścieków. Zanieczyszczenia zwłaszcza biogenne przyspieszają proces starzenia się starorzecza.</p> <p>K02.03 – wzrost trofii w wyniku nadmiernego dopływu związków azotu, zwiększania martwej materii organicznej powoduje zmiany w strukturze i składzie gatunkowym starorzecza.</p>

L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion		<p>E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane</p> <p>F01 Akwakultura morska i słodkowodna</p> <p>K01.03 Wyschnięcie</p> <p>K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)</p>	<p>E01 – w obrębie Obszaru występują treny atrakcyjne pod zabudowę turystyczną, które przez bezpośrednie sąsiedztwo powodować mogą zniekształcenie strefy brzegowej starorzecza, zanieczyszczenie i zaśmiecanie jego otoczenia.</p> <p>F01 – zwiększenie obsady ryb lub świadome lub nieświadome wprowadzenie obcych gatunków, w tym ryb roślinożernych (amur, tołpyga) spowoduje utratę równowagi biologicznej i pogorszenie się stanu zachowania starorzecza (ichtioetrofizacja).</p> <p>K01.03 – do wyschnięcia starorzecza może doprowadzić powtarzające się susze, podobne do tej, która wystąpiła w 2015 r.</p> <p>K02.01. – w wyniku sukcesji może dojść do dalszego wypłykania i procesu łądowienia starorzecza.</p>

L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
2.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)		E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych I01 Obce gatunki inwazyjne	<p>E03.01 – bliskie sąsiedztwo zabudowy mieszkaniowej oraz niski poziom świadomości ekologicznej ludzi generuje zagrożenie pozbywania się przez okolicznych mieszkańców odpadów z gospodarstw domowych - m.in. substancji chemicznych, tworzyw sztucznych, zużytych opon, co może bezpośrednio lub pośrednio negatywnie wpływać na stan ochrony siedliska i być źródłem ekspansji gatunków obcych geograficznie.</p> <p>I01 – kolonizacja siedliska przez obce gatunki m.in. z rodzaju niecierpek <i>Impatiens</i>, kolczurkę klapowaną <i>Echinocystis lobata</i> powodują zaburzenia w składzie gatunkowym siedlisk przyrodniczych i stanowią konkurencję dla rodzimych gatunków roślin.</p>

L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
3.	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	<p>A03.03 Zaniechanie / brak koszenia</p> <p>K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)</p> <p>K02.02 Nagromadzenie materii organicznej</p>		<p>A03.03 – brak opłacalności i przemiany ekonomiczno-społeczne spowodowały zarzucenie lub ograniczenie użytkowania łąkowo-pasterskiego na znacznej powierzchni siedliska. Podjęcie działań z zakresu ochrony czynnej nie wyklucza definitywnie pojawienia się zagrożenia w przyszłości, spowodowanego brakiem rentowności i/lub zainteresowania programami wsparcia oraz ograniczonymi środkami finansowymi.</p> <p>K02.01 – brak lub sporadyczne użytkowanie uruchomiło sukcesję o różnej skali natężenia. Objawia się to ustępowaniem ilościowym i jakościowym gatunków charakterystycznych, zastępowanych gatunkami przechodzące z innych zbiorowisk roślinnych. W związku z występującymi zaburzeniami istnieje konieczność ekstensywnego użytkowania kośnego, przy czym należy pamiętać iż zarówno zbyt mała, jak i zbyt duża (a także prowadzona w niewłaściwych terminach) częstotliwość działań lub też ich zaniechanie może prowadzić do utraty niektórych jego cech.</p> <p>K02.02 – brak lub sporadyczne koszenie i tym samym pozyskiwanie siana, sprawia że w obrębie siedliska gromadzi się znaczna ilość martwej materii (obumarłe pędy, liście), zmienia pH i wilgotność podłoża. Zwiększająca się z roku na rok jego warstwa utrudnia lub uniemożliwia kiełkowanie roślin oraz zacienienia gatunki pokrojowo niskie rosnące w niższych warstwach runi, które ustępują jako pierwsze.</p>

<p>3. 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (Arrhenatherion elatioris)</p>	<p>A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne A08 Nawożenie (nawozy sztuczne) B01 Zalesianie terenów otwartych E01.03 Zabudowa rozproszona I01 Obce gatunki inwazyjne I02 Problematyczne gatunki rodzime J01.01 Wypalanie G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna</p>	<p>A02.03 – zagrożenie oceniono jako potencjalne dla łąkowych siedlisk przyrodniczych. Brak opłacalności użytkowania łąkowo-pasterskiego może spowodować zmianę siedlisk łąkowych na grunty orne i wprowadzanie na nie dochodowych upraw (utrata siedlisk).</p> <p>A08 – stosowanie nawozów w celu zwiększenia wydajności produkcyjnej łąk spowoduje wzrost żyzności siedliska oraz zmiany w strukturze i składzie gatunkowym siedlisk łąkowych na korzyść wysokoproduktywnych traw. Aktualnie zagrożenie zdefiniowano jako potencjalne dla siedlisk łąkowych.</p> <p>B01 – brak opłacalności gospodarki łąkowej może być bodźcem do zalesiania gruntów.</p> <p>E01.03 – aktualnie teren obszaru Natura 2000 stanowią tereny niezabudowane. Zmiana przeznaczenia gruntu i wprowadzenie zabudowy letniskowej lub mieszkaniowej, spowoduje szereg negatywnych zmian, które w konsekwencji mogą doprowadzić do pogorszenia, a nawet całkowitego zniszczenia łąk. Poza samą zajętością terenu, zabudowa poprzez osuszanie prowadzi do zmiany (zubożenia, ujednolicenia) składu gatunkowego roślin występujących na łąkach, a co za tym idzie przekształcenia w inny typ zbiorowisk roślinnych. Dodatkowym elementem jest możliwość pojawienia się gatunków obcych.</p> <p>I01 – nierodzące gatunki zaborcze, np. ekspansja nawłoci – kanadyjskiej <i>Solidago canadensis</i> i późnej <i>Solidago gigantea</i>. Gatunek te będą kolonizować obszary łąk wypierając rośliny rodzime.</p> <p>I02 – efektem braku lub ograniczenia koszenia w będzie wnikanie gatunków higrofilnych i nitrofilnych m.in. trzciny pospolitej <i>Phragmites australis</i>, śmiałka darniowego <i>Deschampsia caespitosa</i>, pokrzywy pospolitej <i>Urtica dioica</i> lub pięciornika gęsięgo <i>Potentilla anserina</i>.</p> <p>J01.01 – wypalanie wiosenne traw powoduje niszczenie roślinności (uszkodzenia kłaczy, pędów, pąków) oraz zwierząt, zwłaszcza bezkręgowych nieodzownych w prawidłowym funkcjonowaniu ekosystemu łąkowego.</p> <p>G02 – w obszarze obserwuje się rozwój infrastruktury sportowej i postępującą zajętość terenu na obiekty sportowe (m.in. korty, parkingi). W efekcie doszło do zmniejszenia powierzchni siedliska 6510 w porównaniu z tą wykazaną w pracach WZS.</p>
--	--	---

L.p.	Przedmiot ochrony	Istniejące	Zagrożenia	Opis zagrożenia
4.	<p>*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe</p>	<p>I01 Obce gatunki inwazyjne</p>	<p>Potencjalne</p> <p>B02.02 Wycinka lasu</p> <p>B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew</p> <p>I02 Problematiczne gatunki rodzime</p> <p>J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód, ogólnie</p> <p>K02.01. Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)</p>	<p>B02.02 – zagrożeniem jest intensywne wycinanie drzew (rębnie całkowite)</p> <p>B02.04 – wycinanie obumierających lub martwych drzew stojących obniża zasoby martwego drewna oraz eliminuje potencjalne siedliska dla wielu gatunków grzybów, roślin i zwierząt w tym szczególnie chrząszczy saproksylicznych i ksylofagicznych.</p> <p>I02 – utrzymujące się wieloletnie przesuszenie podłoża lub prześwietlenia w drzewostanie mogą sprzyjać niektórym gatunkom rodzimym wykazującym cechy ekspansywne m.in. jeżyny <i>Rubus</i> sp., pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i>.</p> <p>J02.05 – wszelkie zmiany w systemie hydrologicznym powodujące obniżanie się poziomu wód gruntowych, brak zalewów oraz zmianę przepływów mogą bezpośrednio lub pośrednio wpływać negatywnie na stan ochrony siedlisk przyrodniczych.</p> <p>K02.01. – obniżenie się poziomu wód gruntowych, brak zalewów i przesuszenie podłoża skutkować będzie grądowaniem.</p> <p>I01 – kolonizacja siedliska przez niecierpki drobnokwiatowe <i>Impatiens parviflora</i>, co powodują zaburzenia w składzie gatunkowym siedliska i stanowią konkurencję dla rodzimych gatunków roślin.</p>

L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
5.	1145 Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	<p>E03 Odpady, ścieki</p> <p>H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych)</p> <p>K02.03 Eutrofizacja (naturalna)</p> <p>K05.01 Dyspersja genetyczna</p>		<p>E03 Odpady, ścieki odprowadzanie do starorzecza ścieków bytowych z terenu wsi oraz drogi powiatowej poprzez niesprawne studzienki kanalizacyjne, wraz z wodami gruntowymi oraz wodami przesączającymi się przez dawne wysypisko odpadów powoduje wzrost zawartości azotu i fosforu a przez to przyspiesza eutrofizację starorzecza</p> <p>H01 Zanieczyszczenia wód dopływające do zbiornika zanieczyszczenia powodują pogorszenie jakości wody i osłabienie żywotności ryb, i przeżywalność stadiów młodocianych zwiększają również tempo eutrofizacji zbiornika i przyspieszają jego zarastanie i zamulanie</p> <p>K02.03 Eutrofizacja (naturalna) - zjawisko naturalne dla jezior zakolowych w perspektywie długookresowej jej efektem będzie naturalny zanik siedliska związany z wypłycaaniem i sukcesją</p> <p>K05.01 Dyspersja genetyczna - populacja izolowana na obszarze Doliny Sanu w rejonie Sanoka prawdopodobnie jedyna bardzo ograniczona możliwość wymiany materiału genetycznego, co powoduje wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia efektu wąskiego gardła, oraz inbrodu - chów wsobny. Oba te zjawiska będą miały bardzo niekorzystny wpływ na zdolności adaptacyjne populacji do zmieniających się warunków i mogą doprowadzić do jej całkowitego zaniku.</p>

L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia	Opis zagrożenia
5.	1145 Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	Istniejące Potencjalne E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane F01 Akwakultura morska i słodkowodna G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie K01.02 Zamulenie K01.03 Wyschnięcie K03 Zmiana składu gatunkowego	E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane zabudowa terenów przylegających do starorzecza może powodować wzrost dopływu ścieków oraz pierwiastków biogennych co wpłynie na pogorszenie się jakości wód F01 Akwakultura morska i słodkowodna - zarybienia starorzecza w celach ekstensywnej hodowli ryb G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie - wzrost intensywności użytkowania wędkarskiego może prowadzić do niszczenia linii brzegowej, również zwiększenie ilości wprowadzanych zanęt oraz pozyskiwanie surowców np. trzciny będzie powodować przyspieszenie degradacji starorzecza będącego siedliskiem piskorza K01.02 Zamulenie - proces naturalny w jeziorach zakolowych powodujący stopniowe wypływanie się siedliska i utratę jego funkcji na skutek gromadzenia się osadów zwłaszcza "mułu celulozowego" - martwych fragmentów trzciny i innej roślinności stanowiącej szuwar trzcinowy oraz liści drzew. K01.03 Wyschnięcie - zjawisko związane z procesami naturalnymi ilość opadów, oraz działalnością człowieka zwiększenie poboru wód gruntowych do celów użytkowych a przez to ograniczenie zasilania starorzecza K03 - Zmiana składu gatunkowego ichtiofauny (zawleczenia) - wprowadzenie na skutek zarybień gatunków niepożądanych, inwazyjnych zwłaszcza czebaczka amurskiego <i>Pseudorasbora parva</i> , tworzącego konkurencję i będącego nosicielem pasożytów piskorza

L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
6.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	<p>E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane</p> <p>K01.02 Zamulenie</p> <p>K03.04 Drapieżnictwo</p>		<p>E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane zabudowa terenów przylegających do siedliska może powodować wzrost dopływu ścieków oraz pierwiastków biogennych co wpłynie na pogorszenie się jakości wód, powoduje również jego fragmentacje oraz wzrost prawdopodobieństwa kolizji osobników dorosłych w okresie żerowania na łądzie</p> <p>K01.02 Zamulenie - proces naturalny w jeziorach zakolowych powodujący stopniowe wypływanie się siedliska i utratę jego funkcji na skutek gromadzenia się osadów zwłaszcza "mułu celulozowego" - martwych fragmentów trzciny i innej roślinności stanowiącej szuwar trzcinowy oraz liści drzew.</p> <p>K03.04 Drapieżnictwo ze strony dużych osobników ryb: karp, wzdrenga, szczupak dotyczące szczególnie osobników młodocianych</p>

L.p.	Przedmiot ochrony	Istniejące	Zagrożenia Potencjalne	Opis zagrożenia
6.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>		<p>F01 Akwakultura morska i słodkowodna</p> <p>G05.01 Wydeptywanie nadmierne użytkowanie</p> <p>H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych)</p> <p>K01.03 Wyschnięcie</p> <p>K01.02 Zamulenie</p> <p>K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)</p> <p>K02.03 Eutrofizacja (naturalna)</p>	<p>F01 Akwakultura morska i słodkowodna - zarybienia starorzecza w celach ekstensywnej hodowli ryb co zwiększy presję drapieżniczą na gatunek ze strony ryb i ptaków oraz konkurencję o zasoby pokarmowe</p> <p>G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie - wzrost intensywności użytkowania wędkarskiego może prowadzić do niszczenia roślinności w strefie przybrzeżnej lub w dalszych strefach zbiornika - pomosty i usuwanie roślinności pod nęciska może powodować niszczenie siedlisk rozrodczych.</p> <p>H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) spływ powierzchniowy środków ochrony roślin i nawozów sztucznych, zanieczyszczenia dopływające wraz z ciekami zasilającym zmniejszają żywotność larw powodując ich zwiększoną śmiertelność - uszkodzenia aparatu skrzelowego, przyspieszają tempo eutrofizacji stanowiska co pogarsza warunki bytowania larw efektem jest zmniejszenie rekrutacji i spadek liczebności populacji</p> <p>K01.03 Wyschnięcie - zjawisko związane z procesami naturalnymi ilość opadów, oraz działalnością człowieka zwiększenie poboru wód gruntowych do celów użytkowych a przez to ograniczenie zasilania starorzecza w konsekwencji obniżanie poziomu i pogorszenie warunków zwłaszcza w okresie odchowu form młodocianych – lato</p> <p>K01.02 Zamulenie - proces naturalny powodujący stopniowe wypływanie się siedliska i utratę jego funkcji na skutek gromadzenia się osadów zwłaszcza "mułu celulozowego" - martwych fragmentów trzciny i innej roślinności stanowiącej szuwar trzcinowy oraz liści drzew.</p> <p>K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) ichtiofauny przedostawanie się do starorzecza w czasie wezbrań Sanu wraz z wodami powodziowymi gatunków niepożądanych: szczupak, okoń, kleń dodatkowo może być to przyczyną wzrostu presji drapieżniczej ptaków - czapla siwa, nurogęś, kormoran</p> <p>K02.03 Eutrofizacja (naturalna) - zjawisko naturalne dla jezior zakolowych w perspektywie długookresowej jej efektem będzie naturalny zanik siedliska związany z wypływaniem</p>

Cele działań ochronnych w obszarze Natura 2000

Lp.	Przedmiot ochrony	Stan ochrony	Cele zadań ochronnych	Perspektywa osiągnięcia właściwego stanu ochrony
1.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	U1	Celem działań ochronnych jest utrzymanie stanu ochrony na poziomie przynajmniej U1 poprzez utrzymanie dotychczasowej powierzchni starorzecza wraz ze strefą brzegową oraz poprawa jego struktury i funkcji w zakresie czystości wód.	Jeżeli nie nastąpi gwałtowne osuszenie lub przeżyźnienie starorzecza, nie przewiduje się pogorszenia stanu zachowania siedliska. Pomimo, że parametry struktury oceniono na U1 w perspektywie 10 lat obowiązywania PZO zbiornik ten nie wydają się być zagrożone, pod warunkiem zahamowania dopływu ścieków z posesji w miejscowości Zaklików.
2.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	FV	Utrzymanie siedliska we właściwym stanie ochrony	O ile ziołorośla nadrzeczne nie zostaną skolonizowane w sposób spontaniczny przez gatunki obce geograficznie, m.in.. kolczurkę klapowaną, nie przewiduje się pogorszenia stanu jego zachowania siedliska w perspektywie obowiązywania PZO
3.	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	U1	Celem działań ochronnych jest utrzymanie stanu ochrony na poziomie przynajmniej U1 poprzez kontynuację lub przywrócenie użytkowania kośnego na zinwentaryzowanych stanowiskach siedliska przyrodniczego w Obszarze oraz poprawa jego struktury i funkcji w wyniku hamowania procesu sukcesji, zmniejszenie warstwy wojłoku, eliminacje gatunków ekspansywnych, przeciwdziałanie fragmentacji siedliska.	Zaplanowane działania ochronne powodują, iż perspektywa uzyskania właściwego stanu ochrony (FV) jest możliwa do osiągnięcia w okresie obowiązywania PZO.

Lp.	Przedmiot ochrony	Stan ochrony	Cele zadań ochronnych	Perspektywa osiągnięcia właściwego stanu ochrony
4.	91E0* - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	U1	Celem działań ochronnych jest utrzymanie stanu ochrony na poziomie przynajmniej U1 poprzez zachowanie niezmnieszonej powierzchni siedliska oraz zapewnienie warunków koniecznych do wykształcenia się prawidłowej struktury lasu (m.in. starzenie się drzewostanu oraz zróżnicowania pionowego i przestrzennego jego struktury, wzrost ilości martwego drewna)	<p>Uzyskanie wyższej oceny będzie bardzo trudne. Starzenie się drzewostanu, jego różnicowanie pionowe i przestrzenne, zwiększenie udziału ilościowego i jakościowego martwego drewna oraz odnowienie naturalne - są procesami naturalnie przebiegającymi bardzo wolno, trwającymi co najmniej kilkadziesiąt lat co przekracza ramy czasowe PZO.</p> <p>W wyniku zaplanowanych działań ochronnych (modyfikacja metod gospodarowania) osiągnięcie celu zdefiniowanego jako zachowanie siedliska w tym jego najcenniejszych fragmentów jest realne w trakcie obowiązywania niniejszego planu zadań ochronnych. Niemniej jednak z uwagi na złożoność procesów i ich czasochłonność wykształcenie się prawidłowej struktury drzewostanu (m.in. starzenie się drzewostanu oraz zróżnicowania pionowego i przestrzennego jego struktury, wzrost ilości martwego drewna), a co za tym idzie wzrost wartości dla poszczególnych wskaźników wykracza już poza określone ustawowo ramy czasowe.</p> <p>Ze względu na brak wiosennych zalewów przez wody wezbraniowe Sanu zatrzymywanych przez zaporę wodną na Sanie, osiągnięcie stanu ochrony FV we wskaźniku Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują) będzie bardzo trudne lub wręcz niemożliwe w perspektywie obowiązywania planu zadań ochronnych.</p> <p>Należy zaznaczyć, że w chwili obecnej nie są znane skuteczne i trwałe metody walki z niecierpkim drobnokwiatowym <i>Impatiens parviflora</i>.</p>

Lp.	Przedmiot ochrony	Stan ochrony	Cele zadań ochronnych	Perspektywa osiągnięcia właściwego stanu ochrony
5.	1166 <i>Traszka grzebieniasta</i> <i>Triturus cristatus</i>	FV	Utrzymanie dotychczasowej powierzchni oraz struktury i funkcji siedliska	Dla utrzymania powierzchni oraz struktury i funkcji siedliska konieczne jest podjęcie działań ochronny czynnej dotyczących głównie poprawy warunków dla bytowania zwierząt. Drugim istotnym zabiegiem jest zmiana metod gospodarowania na terenach stanowiących otoczenie zbiorników aby zachować ich naturalność. w bezpośredniej bliskości siedlisk aby poprawić warunki bytowania i rozrodu populacji
6.	1145 <i>Piskorz</i> <i>Misgurnus fossilis</i>	U1	Utrzymanie dotychczasowej powierzchni oraz struktury i funkcji siedliska poprzez poprawę jakości wody.	Dla poprawy wartości wskaźników konieczna jest rekultywacja starorzecza w obrębie stanowiska 1145-II, w okresie obowiązywania PZO oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewni bezpośredniej starorzecza, co pozwoli na spowolnienie procesu eutrofizacji oraz spowolni tempo zarastania i zamulania zbiornika.

Załącznik nr 5 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Rzeszowie z dnia2016 r.

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania

Lp	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1.	Wszystkie przedmioty ochrony	Działania informacyjne poprzez oznakowanie granic obszaru tablicami informacyjnymi. Ich doraźna wymiana i/lub konserwacja	Na granicy, przy drogach prowadzących do Obszaru	Sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
2.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion	Zapobieganie niszczeniu strefy brzegowej - budowa pomostu zapobiegająca wydeptywaniu siedliska	Starorzecze. Zadanie należy rozpocząć w 3 roku obowiązywania planu	Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego – zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór.

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
3.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód i wzrostowi ich trofii poprzez inwentaryzację źródeł doprowadzających ścieki bytowe do wód starorzecza	Cały obszar. Zadanie należy rozpocząć w 3 roku obowiązywania planu.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
4.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony	<p>Obligatoryjne Prowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pasterskiego lub pasterskiego.</p> <p>Fakultatywne Użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków W trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych</p>	Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego – zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór.

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
5.	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>) i olsy źródliskowe	Utrzymanie bogactwa runa i zwiększenie bioróżnorodności ekosystemu grądowego. Zaleca się pozyskanie drewna w I i IV kwartale roku, czyli po sezonie wegetacyjnym. Podczas wykonywania trzebieży zalecane jest pozostawić zamierające i dziuplaste drzewa oraz martwe drewno w celu stworzenia bazy żerowej dla larw chrząszczy (m.in. kózkowatych) i dzięciołów.	Wszystkie stanowiska przez cały okres obowiązywania PZO	Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego – zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór. Zgodnie z uproszczonym Panem Urządzenia Lasu

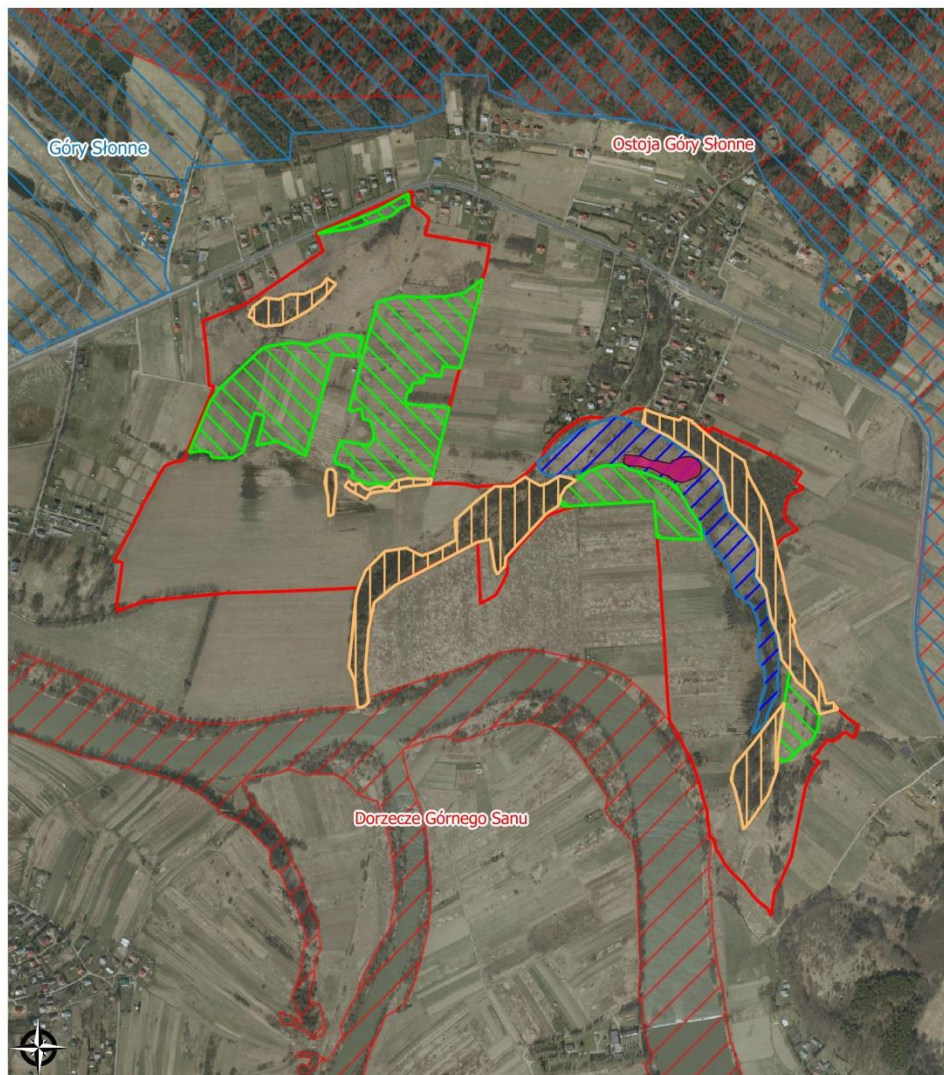
Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
6	1145 Piskorz <i>Misgurnuss fossilis</i>	<p>Poprawa jakości wody poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie poziomu pierwiastków biogenych poprzez strącanie fosforu lub zastosowanie w tym celu organizmów BIOM; - uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewni bezpośredniej, remont studzienki rewizyjnej znajdującej się w przy ulicy Stawowej N49° 32.490' E22° 16.515' 	<p>Cały obszar. W okresie obowiązywania PZO, jednorazowo</p> <p>Rozpoczęcie w pierwszym roku obowiązywania PZO</p>	<p>Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego – zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór.</p>

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
7.	Piskorz <i>Misgurnuss fossilis</i> i Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	<p>Poprawa jakości wody poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie poziomu pierwiastków biogenych poprzez strącanie fosforu lub zastosowanie w tym celu organizmów BIOM; - uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewni bezpośredniej, remont studzienki rewizyjnej znajdującej się w przy ulicy Stawowej N49° 32.490' E22° 16.515' 	<p>Cały obszar. W okresie obowiązywania PZO, jednorazowo</p> <p>Rozpoczęcie w pierwszym roku obowiązywania PZO</p>	<p>Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego – zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór.</p>
8.	Wszystkie przedmioty ochrony	Monitoring działań ochronnych	Obszary wdrażania działań	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

Działania ochronne

Załącznik nr 5 do dokumentacji
Planu Zadań Ochronnych

Załącznik nr 6 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Rzeszowie z dnia2016

Obszar Natura 2000 Sanisko w Bykowcach
PLH180045

Skala mapy

1:10 000

0 100 200 300 400 500 m

Legenda

Granice obszaru	91E0: B1
3150: A2, A3	1166: A2
6510: B1	1145: A2

Oznaczenie działań zgodne z Szablonem Dokumentacji Planu

Mapa działań ochronnych

Uzasadnienie

w tym uwagi i wnioski do projektu planu zadań ochronnych

Imię i nazwisko (nazwa instytucji)	Data wpływu uwag do urzędu	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia	Uwagi
------------------------------------	----------------------------	-------------	---------------------	-------

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

Dziękuję za uwagę

The image features a solid teal background. In the bottom right corner, there is a stylized, dark teal silhouette of a mountain range with jagged peaks. The text "Dziękuję za uwagę" is centered in the middle of the page in a light yellow, serif font.